38068 - İmsakın fecirden önce olması bidattır söylemine itiraz

Soru

12602 nolu soruda “Fecirden 5 dakika önce yeme ve içmeyi bırakmak bidattır” Denilmiştir. Oysa Buhari’nin Enes Radiyallahu anhu’dan rivayet ettiğine göre; Zeyd bin Sabit Radiyallahu anhu şöyle dedi: Bir gün Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem ile sahur yaptık, daha sonra Allah’ın Rasulu namaza durdu. Ona sordum: Sahur ile ezan arasından ne kadar süre vardı? Şöyle dedi: Elli ayeti okuma süresi kadar.

50 ayetin okunması 5-10 dakika sürer belki de daha fazla, fecirden 5 dakika önce imsak yapmak/yeme ve içmeyi bırakmak nasıl bidat olur?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Enes Radiyallahu anhu’dan rivayet ettiğine göre; Zeyd bin Sabit Radiyallahu anhu şöyle dedi: Bir gün Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem ile sahur yaptık, daha sonra Allah’ın Rasulu namaza durdu. Ona sordum: Sahur ile ezan arasından ne kadar süre vardı? Zeyd şöyle dedi: Elli ayeti okuma süresi kadar. (Buhari 1921)

Bu hadisten şöyle bir anlam çıkarılamaz: “Bu hadise göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’in sahuru ezandan belirlenen süre kadar önce yapardı”.

Çünkü Rasulullah belirlenen zaman müddetince yeme ve içmeyi bırakmış ve oruca başlamış.

Zira sahur ile imsak vakti arasında fark vardır. Bu fark çok açıktır. Örnek: “Fecirden önce saat ikide sahur yaptım” diyebilirsin. Bunun anlamı sen oruca bu vakitten itibaren başladın, değildir. Bilakis bu sadece sahuru yaptığın zamanı bildirmendir.

Zeyd bin Sabit’in hadisinden istifade edilen husus, Fecirden bir müddet önce imsakın müstehap

olduğunu bildirmek olmayıp sahurun geciktirilmesidir.

Şüphesiz yüce Allah fecrin doğuşuna kadar yemeyi ve içmeyi mübah kılmıştır. “Şafağın aydınlığı gecenin karanlığından ayırt edilinceye (tan yeri ağarıncaya) kadar yiyin, için. Sonra da akşama kadar orucu tam tutun.” (Bakara/187)

Ayet; yeme, içme ve cinsel ilişkinin oruç gecelerinde fecrin doğuşuna kadar mübah olduğunu göstermektedir. (Ahkamul Kur’an 1/265)

Aişe Radiyallahu anha’dan rivayet edildiğine göre Bilal Radiyallahu anhu geceleri ezan okurdu. Bunun üzerine Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: “.Siz ibni Ummü Mektâm'un ezanını işitinceye kadar yiyip için! Şüphesiz O, fecir doğmadan ezan okumaz.» (Buhari 1919, Muslim1092)

Nevevi Rahimehullah şöyle dedi:

Alimler sahurun sünnet olduğuna dair ittifak etmişlerdir. Ayrıca sahuru geciktirmek daha faziletlidir. Buna kanıt olarak bir takım sahih hadisler bulunmaktadır. Şüphesiz sahur yapmak ve sahuru geciktirmek orucun tutulmasına destek sağladığı gibi kafirlere muhalefet vardır. Şüphesiz oruç gündüz tutulur, bu nedenle sahuru gecenin sonunda yapmaktan çekinmenin bin anlamı yoktur. (El Mecmu 4/406)

Daimi Fetva Kurulu’na şöyle soruldu:

Bazı tefsirlerde oruçlu kimse, fecir ezanından yirmi dakika önce tedbir olarak yeme ve içmeyi bırakır. Ramazan ayında imsak ile sabah ezanı arasında ne kadar süre var? Ezan bitinceye kadar yeme ve içmenin hükmü nedir?

Cevap: Oruçlu için imsak ve iftarın temeli şu ayettir: “Şafağın aydınlığı gecenin karanlığından ayırt edilinceye (tan yeri ağarıncaya) kadar yiyin, için. Sonra da akşama kadar orucu tam tutun.” (Bakara/187)

Yeme ve içme fecrin doğuşuna kadar mubah kılınmıştır. İkinci fecir belirdiği takdirde yeme, içme

ve diğer orucu bozan şeyleri almak haram olur. İkinci fecirden sonra okunan ezanda esnasında yiyen veya içen kimse orucunu kaza etmesi gerekir. Ancak fecirden önceyse kaza gerekmez.

Şeyh İbn Baz'a imsak vaktini, fecirden 15 dakika önce kılmanın durumu soruldu?

Cevap: Bunun bir aslı olduğunu bilmiyorum. Bilakis kitap ve sünnete göre imsak fecrin doğuşuyla birlikte başlar. Zira yüce Allah şöyle buyurdu: "Şafağın aydınlığı gecenin karanlığından ayırt edilinceye (tan yeri ağarıncaya) kadar yiyin, için. Sonra da akşama kadar orucu tam tutun." (Bakara/187)

Bununla birlikte Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: "Fecir iki çeşittir. Fecrin birisinde namaz kılmak helal ancak yeme içme haramdır. Diğer fecirde ise namaz kılmak haram (yani sabah namazı) ancak yeme ve içme helaldır. (İbn Huzeyme, el Hakim, Buluğulmeram)

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem: "Bilal geceleri ezan okur, İbn Um Mektum ezan okuncaya kadar yiyin ve için"

Ravi şöyle dedi: İbn Um Mektum'un gözü görmezdi ancak ona sabah vakti girildiğini söylendiğinde kalkıp ezan okurdu. (Mecmu Fetava İbn Baz 15/281)

En iyisini Allah bilir.